

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conciliorvm Omnivm Generalivm Et Provincialivm Collectio Regia

Ab anno MDLX. ad annum MDCXXIII.

Parisiis, 1644

VIII. De episcopis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15522

ANNO CHRISTI 1596. centia non ultra quinquennium concedatur : studia vero debent esse sacrae theologiae, aut sacrorum Canonum. In quo monemus animaduertendum esse , vt beneficiorum onera interim per substitutum idoneum obeantur , & sustineantur. Obtinentes ecclesias parochiales decernimus omnino a licentia huiusmodi profiscendi ad publica gymna-
fia esse repellendos ; qui enim collationis tempore per concursum examinatus , & canonice promotus fuit , & publi-
co examinatorum synodalium testimonio ad animarum curam exercendam idoneus habitus , dimittendus non est ,
vt discat , cum ad docendos alios prouectus fuerit.

Quia solent capitula interdum canonicis in longum ab-
sentiæ tempus , annos etiam commentitiis causis , aut veris ,
sed non legitimis concedere , eisdem inhibemus , ne quid in
posterum tale conari , aut tentare audeant ; alias decerni-
mus irritum , & inane , quidquid super præmissis actum , ge-
stum , decretumve fuerit.

Quia vero interesse diuinis corporalem tantum præsen-
tiā non requirit , vt quis actum præsentia exhibeat , nihil
præterea agat , aut curet ; præsenti constitutione edicimus ,
illos dici vere , & proprie residentes , qui ad diuina in eccle-
siam conuenientes laudes persoluunt , ex instituto ecclesiæ ,
Deo ; munera obeunt vel communia , vel propria ; diuinis
animo , ore , toto corpore intendant . De quo superius ca-
pite de diuinis officiis satis actum est.

VIII.

IN Domini domo nihil præposterum , aut inordinatum
esse debet : ordo autem , & ratio dictat , vt quæ in membris
proportio , & symmetria desideratur , ea in capite præci-
pue eluceat , & emineat ; ne monstri simile sit , turpe impo-
ni caput bene composito corpori , quo membra , licet per
se satis apta , dignitatem , & pulcritudinem amittant . Id-
circo si res postulet , vt in ecclesia electiua (vt vocant) aga-
tur de electione episcopi , quædam constituenda duximus ,
vt tantæ rei agendæ , quantum licet , consulatur .

Sit igitur eligentium scopus , vt ad cathedralis ecclesiæ
regimen eum eligant , qui fit legitimo matrimonio natus ,
ætate matura , grauitate morum , literarumque scientia iux-
ta constitutionem Alexandri III. quæ incipit : Cum in cun-
ctis ; in Concilio Lateranensi promulgatam . Debet autem

Concil. Tom. 36.

Kkkkk ij

antea in vniuersitate studiorum magister, siue doctor, aut licentiatus in sacra theologia, vel iure canonico esse promotus, aut publico alicuius academiæ testimonio idoneus ad alias docendos habitus; si regularis fuerit, a superioribus suæ religionis similem habeat fidem; saltem vero sex mensium spatio ante in sacro ordine constitutus. Promoti autem ad ecclesiæ cathedrales post receptam electionis confirmationem, ut munera episcopalia obire, & gregis in columitati consulere valeant, debent ipsi quidem munus consecrationis intra tres menses suscipere, nec differre ultra tres alios menses, ne vel fructus restituere in primo casu compellantur, vel in secundo priuationis poenæ subiiciantur. Consecratio vero si extra curiam Romanam fiat, in ecclesia, ad quam promoti fuerint, aut in prouincia, si commode fieri poterit, celebretur.

A electionem, qui ius eligendi habent, non procedant, nisi mortuo episcopo, & vocatis omnibus, qui sunt in prouincia, ut electione episcopi, quæ tanti refert, intersint omnes, qui ius habent, & ferre suffragium valent; ut maiori, ac saniori parte episcopi electio sustineatur.

Processum, & inquisitionem fieri de prædictis qualitatibus eligendorum sacra Tridentina Synodus districte præcipit, ad sanctissimum dominum nostrum cum fidei professione transmittendam, & ab eodem approbandam. Quod non modo vt fiat, sed vt bene fiat in primis curandum. Tota autem instruclio a probatis viris testibus, omni exceptione maioribus sumenda, qui vitæ, morum, integritatis, pietatis, ac sedulitatis Christianæ certum testimonium reddant. Sit attestatio iureiurandi religione munita, sit ex officio recepta, & a personis ab officio assumendas, non a parte nominandis, & in publicum instrumentum redacta. Qui vero ex capitulo examini, & inquisitioni præficiuntur, ab ipsomet capitulo eligantur, delato eis iuramento facturos in examine obeundo, quæ iuxta veritatem, & iustitiam sunt, posthabito odii, amoris, affinitatis, & aliorum omnium respectu; ac nihil se ex iis, quæ inquisitione percepient, cuiquam præter ipsum capitulum manifestum facturos. Ad postulationes confugere, & ineligibilem per carnem & sanguinem exposcere, & iuris ordinem peruertere non expedit. Statuimus, in ecclesiis electiuis

ANNO
CHRISTI
1596. ordinem iuris sequendum esse , ac tum demum ad postula-
tiones canonicas declinandum , cum electiones idoneorum
præficiendorum defecerint.

In primis autem cum ecclesia vacauerit, supplicationes,
& preces publice, priuatimque habendas præcipimus a ca-
pitulo per ciuitatem & diœcesin indicandas, quibus clerus
& populus bonum valeat a Deo pastorem impetrare, quod
est gubernaculi ecclesiastici & Christianæ disciplinæ &
pietatis certissimum cum Dei gratia fundamentum.

Ac vt ea, quæ in membris est naturalis quadam consen-
fio , vt inuicem seruant , inuicem obsequantur ; in corpore
provincie nostræ caritas inter episcopos vigeat , quæ Deo
placeat, & populorum ædificationi consulat, decernimus, si
quando diuina disponente prouidentia , metropolitanus,
aut aliquis ex episcopis suffraganeis decubuerit, & in viam
vniversæ carnis declinare cœperit, vt ex iisdem suffraga-
neis , qui proximior ægrotanti est , seu eo impedito , aut ab-
sente, alias, qui minori spatio abest, capitulo ægroti episco-
pi significantे, solicite accedat, vt sacramenta & spiritua-
lia obsequia prudenter exhibeat, & præsens præsentem ca-
ritate consoletur episcopali. Si æger episcopus obierit , cu-
rabit idem, vt per œconomos, aut alios ex capitulo, tota sa-
cra supellex , ornamenta ecclesiastica , paramenta , vasæ ,
Missalia , atque huiusmodi alia , licet ex auro , seu argento
confecta ad diuinum cultum etiam in priuatis ædibus , ca-
pellis , oratoriis destinata , quæ tempore obitus eius exta-
bunt, ecclesiis , de quorum fructibus facta fuerint , eo ipso
applicentur & incorporentur , sublata de eisdem testandi ,
seu disponendi facultate : Id quod Pii V. constitutione de-
cretum est , & grauiter omnibus , ad quos pertinet , pro
executione iniunctum.

De censibus & redditibus dictarum ecclesiarum non ex-
actis, siue dies soluendi cesserit, siue non cesserit, modo exa-
cti non fuerint, etiamsi illorum fuerit exactio, in iudicio
iam proposita , quod Iulii III. constitutione iam decretum
est, hoc idem seruandum statuimus, vt scilicet ad succe-
sores episcopos pertineant. De fructibus vero non exactis
legati , aut donationis titulo relictis, decernimus , quod in
declarationibus eiusdem bullæ adiectis decisum , ac defi-
nitum est.

Defuncto metropolitano , ab episcopo , qui spiritualia illi obsequia præstítit , dies obitus totius prouinciae episcopis significetur , & in tota prouincia dies illius depositionis magna celebritate sacrorum & cleri agatur . Si ex episcopis aliquis decesserit , qui caritatem exhibuerit defuncto , ille idem episcopus rem metropolitano significet , qui toti prouinciae idem officium indicat . Ac vt metropolitani postremo tempore defuncti anniuersarium in tota prouincia quotannis fieri præcipimus & mandamus ; ita in singulis cathedralibus ecclesiis de proprii episcopi proxime defunctorum anniuersario repetitum , ac dispositum intelligi debere dicimus , declaramus & statuimus . Æquum enim est , vt eos , qui nos dilectione paterna & pastorali affectione fouverunt , & ad omne bonum adducere perpetuis laboribus & vigiliis conati sunt , grati animi memoria & piis obsequiis prosequamur .

Quod de anniuersario metropolitani & episcoporum singulis annis celebrando decreuimus ; hoc item de metropolitani & episcoporum suffraganeorum viuentium solenni consecrationis die quotannis habendum & celebrandum decernimus ; vt preces publicæ & supplicationes ipso consecrationis solenni die habeantur ; ac diuinæ clementiæ bonitas exoretur , vt gratiæ suæ munere gubernaculi ecclesiastici ordo , institutio , & progressio procedat .

Dies vero tam anniuersarii metropolitani , quam episcoporum , itemque consecrationis eorumdem in Kalendariis particularibus episcoporum indicantur .

IX.

PAROCHORVM ea est muneris & obligationis ratio , quæ curam animarum vniuersam compleetitur , vt hoc ipso capite statuere de parochis aliquid optimo iure decreuerimus . At vero cum ad reliquorum custodiam parochorum solicitude vocetur , debent hi quidem non gregatim adscisci , aut inconsulto prouehi , sed canonice , id est mature & seruatis seruandis . Cum igitur quomodocumque vacauerit ecclesia aliqua parochialis , quo cumque censeatur nomine curata , etiamsi sit vicaria vel temporalis , vel perpetua , curam habens animarum annexam , siue sit liberæ collationis ordinarii , siue de iure patronatus , decernimus , statim habita vacationis notitia , episcopi partes esse , ido-